

Kwalifikacja cząstkowa na poziomie szóstym Polskiej Ramy Kwalifikacji i europejskich ram kwalifikacji

Projektowanie i wdrażanie działań zapobiegających przemocy szkolnej, wykluczaniu i prześladowaniu rówieśniczemu na poziomie oddziału szkolnego

Status: włączona funkcjonująca

Rodzaj: cząstkowa

Kategoria: wolnorynkowe

Data włączenia do ZSK: 2021-12-29

Dokument potwierdzający nadanie kwalifikacji: Certyfikat kwalifikacji wolnorynkowej

Krótką charakterystyka kwalifikacji

Osoba posiadająca kwalifikację jest przygotowana do podejmowania działań, mających na celu zarówno zapobieganie występowaniu przemocy rówieśniczej, jak i interweniowanie w przypadku zaistnienia zachowań przemocowych na poziomie oddziału szkolnego. Rozróżnia incydenty agresji od długotrwałych sytuacji wykluczenia, dręczenia i prześladowania w klasie. Podejmuje działania prewencyjne oraz interwencyjne, w tym m.in. projektuje i wdraża programy wychowawcze dostosowane do potrzeb klasy. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy wdraża niezbędne interwencje. Jest gotowa również do prowadzenia rozmów z rodzicami i wspierania indywidualnego uczniów. Osoba posiadająca tę kwalifikację będzie mogła podejmować zadania związane z rozwiązywaniem problemów przemocy w klasie. Ze względu na charakter kwalifikacji jest ona skierowana do nauczycieli szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych. Dzięki zdobyciu tej kwalifikacji osoby już zatrudnione w szkołach będą mogły poszerzyć zakres swoich działań oraz podjąć się nowych zadań związanych z realizacją funkcji wychowawczej szkoły.

Informacje o kwalifikacji

Grupy osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji

Adresatami kwalifikacji są nauczyciele przedmiotów lub zajęć oraz nauczyciele wychowawcy w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.

W razie potrzeby warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Posiadanie kwalifikacji pełnej co najmniej na 6 poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji lub ukończenie studiów pierwszego stopnia. Posiadanie kwalifikacji pedagogicznych niezbędnych do pracy w systemie oświaty (przygotowanie pedagogiczne w rozumieniu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, Dz. U. z 2020 r. poz. 1289).

Wymagane kwalifikacje poprzedzające

Opis

Kwalifikacja pełna z minimum 6 poziomem PRK

Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji

Zdobycie opisywanej kwalifikacji może być ważnym kamieniem milowym na drodze rozwoju zawodowego nauczycieli, zwłaszcza tych nauczycieli, którzy planują prowadzenie wychowawstwa klas, klubów młodzieżowych, kół przedmiotowych etc. Kwalifikacja kierowana jest do osób aktualnie pracujących w szkołach, a jej uzyskanie ma dać im możliwość podejmowania się nowych zadań oraz poprawić skuteczność dotychczasowych oddziaływań wychowawczych.

Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i warunki przedłużenia jego ważności

Ważny bezterminowo

Zapotrzebowanie na kwalifikację

Uzasadnienie zapotrzebowania na kwalifikację i zasadności wprowadzenia jej do ZSK zostanie dokonane w oparciu o poniżej przytoczone i omówione źródła: (1) skala przemocy i dręczenia rówieśniczego w ogólnopolskich badaniach; (2) konsekwencje przemocy i dręczenia rówieśniczego uczniów; (3) problemy nauczycieli w wykrywaniu i zapobieganiu przemocy rówieśniczej; (4) efektywność programów antyprzemocowych projektowanych i przypisanych do konkretnego poziomu edukacji, zespołu klasowego lub przypadku wykluczenia i prześladowania. Skala przemocy i dręczenia rówieśniczego w ogólnopolskich badaniach: Zjawiska przemocy szkolnej, dręczenia, wykluczania i izolowania dotyczą - w zależności od źródła - różnej liczby uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych (Komendant-Brodowska, 2014).

W badaniach HSBC 2009/2010 za ofiary dręczenia uznano wśród 11-latków: 14% uczniów (10% dziewcząt i 17% chłopców); wśród 13-latków: 11% uczniów (8% dziewcząt i 14% chłopców); wśród 15-latków: 7% uczniów (5% dziewcząt i 8% chłopców) (Mazur & Małkowska-Szkutnik, 2011). Badania prowadzone w szkołach podstawowych w latach 2001-2006 ujawniły 15,5-29,8% odrzuconych uczniów (Deptuła, 2006), a w 2009 r. już 21,3% (Deptuła, 2013). W szkołach niepublicznych odpowiednio: 32%, 27% i 26% (Ostaszewski, Rusecka-Krawczyk i Wójcik, 2011). W badaniach i analizach można zauważyć różnice w postrzeganiu przemocy rówieśniczej przez uczniów i personel szkoły. Widać wyraźnie, iż nauczyciele, pedagodzy i dyrektorzy rozpoznają ewidentne przypadki przemocy, czyli przemoc fizyczną (pobicie, bójki, szturchanie etc.) i werbalną (przezywanie, dogadywanie, publiczne poniżanie etc.), wskazując na częste występowanie zachowań tego typu (Przewłocka, 2015; Wójcik et.al 2016). Uczniowie także deklarują, że są to najczęściej występujące rodzaje zachowań przemocowych. Wyrażna rozbieżność pojawia się wówczas, gdy badane jest postrzeganie innych, mniej oczywistych rodzajów przemocy. Aż 72% badanych nauczycieli nie potrafiło określić stopnia występowania agresji relacyjnej (wykluczania, ignorowania, pomijania w rozmowie, plotkowania, obgadywania etc.), seksualnej (komentarze dotyczące ciała, poklepywanie, dotykane etc.) oraz cyberprzemocy (poniżanie i wykluczanie na forach internetowych, przesłanie obraźliwych zdjęć, kradzież tożsamości). Natomiast uczniowie zauważają, że we szkołach ma miejsce agresja relacyjna oraz wykluczanie i poniżanie w Internecie, głównie na Facebooku, gdzie według uczniów istnieje dużo sposobów okazywania niechęci i pogardy (Wójcik i in., 2015). Najprawdopodobniej więc pracownicy szkoły nie wiedzą o tego rodzaju zachowaniach lub nie interpretują ich w kategoriach prześladowania (Bauman i Del Rio, 2006). Sami uczniowie określają agresję relacyjną jako zachowania subtelne i przemoc w "białych rękawiczkach" lub "techniki szpilkowe", mniej widoczne i trudne do jednoznacznego zdefiniowania, ale bardzo szkodliwe i krzywdzące dla ofiar (Craig, Pepler i Atlas, 2000; Wójcik i in., 2015). Istotnym aspektem wyjaśniającym przytoczoną rozbieżność może być niska wartość wskaźnika dla relacji nauczyciel - uczeń. W badaniu PISA (OECD, 2013 za Przewłocka, 2015) wartość wskaźnika sytuuje Polskę na ostatnim miejscu wśród 29 badanych krajów. W porównaniu z pozostałymi badanymi krajami uczniowie najgorzej określili nie tylko relacje z nauczycielami, ale także ich zainteresowanie samopoczuciem i sprawami uczniów, sprawiedliwość traktowania i gotowość do pomocy. Konsekwencje przemocy i dręczenia rówieśniczego uczniów: Uzasadniając potrzebę wprowadzenia opisywanej kwalifikacji, należy zwrócić uwagę na poważne konsekwencje zarówno dla ofiar wiktymizacji, jak i dla agresorów oraz świadków. Poza bezpośrednimi konsekwencjami "tu i teraz" - obniżonym samopoczuciem i samooceną, gorszymi wynikami w nauce, niechęcią do szkoły, niższą frekwencją, należy zwrócić uwagę na konsekwencje długofalowe - zamaskowane efekty przemocy (DeLara, 2016) takie jak: depresja ofiar, lęki społeczne, ograniczone funkcjonowanie w grupach, erozja poczucia odpowiedzialności, brak umiejętności współpracy i rozwiązywania konfliktów. Należy także wspomnieć o drastycznych skutkach procesu. Jak pisze Komendant-Brodowska (2014), dręczenie szkolne może prowadzić do samobójstwa ofiary. W Polsce najbardziej znany taki przypadek miał miejsce w 2006 roku, kiedy to piętnastoletnia gimnazjalistka z Gdańska odebrała sobie życie po jednym z kolejnych epizodów dręczenia. Problemy nauczycieli w wykrywaniu i zapobieganiu przemocy rówieśniczej: Raporty z badań prowadzonych wśród nauczycieli wskazują, iż część z nich deklaruje brak przygotowania do działań zapobiegających przemocy i dręczeniu rówieśniczemu. Utrzymują, iż nie mają zarówno czasu, jak i narzędzi do prowadzenia interwencji (Wójcik et. al., 2016; Wójcik et. al., 2015a; Wójcik et. al., 2015b). Największym problemem jest dla nauczycieli wykrywanie i interweniowanie w przypadku cyberprzemocy, co wyraźnie widać w raporcie NIK, pokazującym, że z cyberprzemocą zetknęło się prawie 40% uczniów. Wykrywalność tego zjawiska, zdaniem nauczycieli, to 97%, z czym zgadza się jedynie 49% uczniów. Ponadto jedynie 13% uczniów zwróciłoby się o pomoc do nauczyciela w razie zauważenia tego problemu, co potwierdzają badania prowadzone na Śląsku (Mondry, Wójcik, 2016). Jednocześnie jednak uczniowie

liczą na wsparcie nauczycieli i ich kompetencje w tworzeniu wspierającego klimatu szkoły i klasy, jak pokazała Jadwiga Przewłocka (2015) w raporcie dotyczącym klimatu szkoły i jego znaczenie dla funkcjonowania uczniów w szkole. Efektywność programów antyprzemocowych projektowanych i dedykowanych dla konkretnego przypadku Zapobieganie przemocy rówieśniczej jest najefektywniejsze, gdy nauczyciel lub wychowawca klasy zarówno zna mechanizmy działające w grupie rówieśniczej, jak i potrafi przeanalizować bieżącą sytuację interpersonalną w klasie. Dostosowanie działań do konkretnego przypadku gwarantuje zmniejszenie liczby incydentów dręczenia i wykluczania. Wskazują na to wyniki badań w prowadzonych w projektach Bliżej (NCBiR) oraz Inkła (Fundacja na rzecz Nauki Polskiej) oraz w badaniach dotyczących zapobiegania przemocy rówieśniczej. Kwalifikacja "Projektowanie i wdrażanie działań zapobiegających przemocy szkolnej, wykluczaniu i prześladowaniu rówieśniczemu na poziomie zespołu klasowego" stanowi odpowiedź na przedstawione powyżej problemy oraz potrzeby nauczycieli i uczniów. Wprowadzenie kwalifikacji pozwoli na lepsze przygotowanie nauczycieli przedmiotowych i nauczycieli wychowawców do działań zwiększających bezpieczeństwo w klasach, a tym samym w szkołach. Przy wsparciu Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji nauczyciele będą mogli potwierdzać swoje umiejętności i w bardziej profesjonalny sposób wdrażać programy zapobiegające przemocy i promujące pozytywny klimat w zespołach klasowych.

Bibliografia:

Deptuła, M. (2013). Odrzucenie rówieśnicze. Profilaktyka i terapia. Warszawa: PWN.

DeLara, E. (2016). *Bullying Scars: The Impact on Adult Life and Relationships*. Oxford University Press.

Komendant-Brodowska, A. (2014). Świadczenie przemocy na strukturalnym polu minowym. Analiza zależności między strukturą grupy a zakresem reakcji na agresję. *Decyzje*, (22), 117-146.

Mazur, J. i Małkowska, A., (2003). Sprawcy i ofiary przemocy wśród uczniów w Polsce. *Medycyna Wieku Rozwojowego*, 7(1), 121-283.

Mazur, J., & Małkowska-Szkutnik, A. (2011). Wyniki badań HBSC 2010: raport techniczny. Mazur, J. i Kołło, H. (2006). Związek między przemocą rówieśniczą w szkole a samopoczuciem psychicznym uczniów gimnazjum. *Dziecko krzywdzone*, 5(1), 80-92.

Mondry, M., & Wójcik, M. (2016). Postrzeganie cyberprzemocy przez uczniów szkół ponadgimnazjalnych. *Czasopismo Psychologiczne* Ostaszewski, K., Rusecka-Krawczyk, A. i Wójcik, M. (2011). Czynniki chroniące i czynniki ryzyka związane z zachowaniami problemowymi warszawskich gimnazjalistów klasy I-III (s. 50-51). Zakład Psychologii i Profilaktyki Zdrowia Psychicznego "Pro-M".

Przewłocka, J. (2015). Bezpieczeństwo uczniów i klimat społeczny w polskich szkołach: raport z badania. Instytut Badań Edukacyjnych. Wójcik, M., Hełka, A., Kozak, B., Błońska, M., Garbaciuk, A., & Małczak, M. (2015a). Zapobieganie wykluczeniu rówieśniczemu w gimnazjum. *Edukacja*, 3(134).

Wójcik, M., & Kozak, B. (2015a). Bullying and exclusion from dominant peer group in Polish middle schools. *Polish Psychological Bulletin*, 46. doi:10.1515/ppb-2015-0001

Wójcik, M., Hełka, A., Kozak, B., Wośko, A., & Błońska, M. (2016). Postrzeganie przez nauczycieli problemu przemocy rówieśniczej i jej przeciwdziałania w środowisku szkolnym. *Czasopismo Psychologiczne - Psychological Journal*, 22(2).

Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze oraz wskazanie kwalifikacji ujętych w ZRK zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się

Niektóre elementy efektów uczenia się, które zostały określone we wniosku, są realizowane w ramach studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich realizujących programy kształcenia związane z pedagogiką. Jednakże biorąc pod uwagę to w jakiej formie kwalifikacje pełne funkcjonują w systemie ZRK nie jest obecnie możliwe wskazanie wspólnych efektów uczenia z kwalifikacjami rynkowymi.

Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

1. Etap weryfikacji.

1.1 Zestawy efektów uczenia się są sprawdzane wyłącznie za pomocą następujących metod: test teoretyczny, analiza dowodów i deklaracji, prezentacja multimedialna, obserwacja w warunkach symulowanych, wywiad swobodny.
1. Test teoretyczny (walidacja efektu uczenia się "Posługuje się wiedzą dotyczącą grupy rówieśniczej i jej dynamiki" oraz efektu uczenia się "Posługuje się wiedzą dotyczącą przemocy rówieśniczej" z zestawu efektów uczenia się 1).
2. Analiza dowodów i deklaracji w postaci analizy raportu zawierającego: diagnozę oddziału szkolnego, program prewencyjny, harmonogram realizacji programu prewencyjnego oraz raport z wdrożenia programu prewencyjnego (walidacja efektów uczenia się: "Przygotowuje charakterystykę oddziału szkolnego", "Przygotowuje program prewencyjny dla oddziału szkolnego" oraz "Wdraża program prewencyjny dla oddziału szkolnego" z zestawu efektów uczenia się 1).
3. Prezentacja multimedialna dotycząca opracowanego raportu z wdrożenia programu prewencyjnego (walidacja efektu uczenia się "Wdraża program prewencyjny dla oddziału szkolnego" z zestawu efektów uczenia się 1).
4. Obserwacja w warunkach symulowanych: wykonanie zadania praktycznego na podstawie dostarczonego przez komisję walidacyjną opisu przypadku prześladowania rówieśniczego (walidacja efektów uczenia się: "Diagnostuje oddział szkolny pod kątem występowania zachowań przemocowych", "Dobiera program interwencyjny do sytuacji zdiagnozowanej w oddziale szkolnym" oraz "Wdraża działania interwencyjne w oddziale szkolnym" z zestawu efektów uczenia się 2).
5. Wywiad swobodny - rozmowa z członkami komisji walidacyjnej (walidacja wszystkich efektów uczenia się z zestawu efektów uczenia się 1 i 2).

1.2 Zasoby kadrowe:
Proces walidacji odbywa się przed komisją walidacyjną składającą się z trzech członków. Wszyscy członkowie komisji walidacyjnej muszą posiadać co najmniej wykształcenie wyższe (magisterskie) i co najmniej trzyletnie praktyczne doświadczenie w pracy z dziećmi lub młodzieżą w szkołach lub placówkach systemu oświaty (osoby takie jak: nauczyciel, dyrektor szkoły, psycholog lub pedagog szkolny). Ponadto co najmniej jeden członek komisji walidacyjnej musi posiadać stopień naukowy doktora (w dyscyplinie naukowej: psychologia, pedagogika) oraz udokumentowane doświadczenie w pracy naukowej w zakresie problematyki przemocy rówieśniczej.

1.3 Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne:
Instytucja certyfikująca musi zapewnić salę z dostępem do komputera, projektora lub rzutnika oraz ekranu (do przeprowadzenia prezentacji multimedialnej). Walidacja może być, w całości lub w części, prowadzona zdalnie (on-line), pod warunkiem stosowania przez instytucję certyfikującą narzędzi on-line zapewniających wiarygodne sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie kwalifikacji rynkowej osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się. Narzędzia i metody stosowane w walidacji prowadzonej zdalnie powinny w szczególności umożliwiać identyfikację osoby przystępującej do walidacji, samodzielność pracy tej osoby i zabezpieczenie przebiegu walidacji przed ingerencją osób trzecich.

2. Etapy identyfikowania i dokumentowania:
Instytucja certyfikująca musi zapewnić kandydatom dostęp do doradcy walidacyjnego.
Osoba pełniąca funkcję doradcy walidacyjnego powinna posługiwać się wiedzą dotyczącą:
1) profilaktyki i zapobiegania przemocy szkolnej i rówieśniczej;
2) metod walidacji dla danej kwalifikacji rynkowej;
3) systemu kwalifikacji zawodowych w Rzeczypospolitej Polskiej;
4) organizacji i funkcjonowania systemu oświaty w Rzeczypospolitej Polskiej.

Informacje dodatkowe

Podstawa prawna włączenia kwalifikacji do ZSK

Na podstawie Obwieszczenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 2021-12-13 r. w sprawie włączenia

kwalifikacji rynkowej >Projektowanie i wdrażanie działań zapobiegających przemocy szkolnej, wykluczaniu i prześladowaniu rówieśniczemu na poziomie oddziału szkolnego< do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (Monitor Polski z dnia 2021-12-29 r., poz. 1197)

Data rozpoczęcia funkcjonowania kwalifikacji w ZSK

2022-12-21

Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji (w godzinach)

260

Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat

Termin następnego przeglądu kwalifikacji

2031-12-29

Kod dziedziny kształcenia

31 - Nauki społeczne

Kod PKD (wg klasyfikacji 2007)

85.6 - Działalność wspomagająca edukację

Kod ISCED

0922 - Usługi związane z opieką nad dziećmi i młodzieżą

Kod kwalifikacji (od 2020 roku)

13913

Streszczenie opinii uzyskanych podczas konsultacji projektu kwalifikacji

Wniosek został poddany konsultacjom z zainteresowanymi środowiskami. Stanowisko w sprawie wniosku przysłały 4 podmioty (Komisja Kształcenia Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Zespół Boloński Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 135). 3 podmioty pozytywnie zaopiniowały projekt kwalifikacji, w tym 1 zgłosił uwagi wskazujące na konieczność zmian w jej opisie, natomiast 1 podmiot wyraził negatywną opinię na temat włączenia kwalifikacji do ZSK.

Efekty uczenia się

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

Osoba posiadająca kwalifikację rynkową "Projektowanie i wdrażanie działań zapobiegających przemocy szkolnej, wykluczaniu i prześladowaniu rówieśniczemu na poziomie oddziału szkolnego" posługuje się pogłębioną wiedzą dotyczącą zjawiska przemocy rówieśniczej, jego przejawów, przyczyn i konsekwencji w stosunku do poszczególnych uczniów i całych oddziałów szkolnych oraz wiedzą o dynamice grupy rówieśniczej. Potrafi zdiagnozować dynamikę oraz hierarchię grup rówieśniczych, identyfikuje potrzeby poszczególnych uczniów i całych oddziałów szkolnych. Samodzielnie przygotowuje i wdraża w oddziale szkolnym program prewencyjny i działania interwencyjne dostosowane do potrzeb i charakterystyki tego oddziału, a także monitoruje ich realizację. Stosuje różnorodne techniki angażowania grupy, promuje działania w rozwiązywaniu problemów klasowych oraz wzmacnia współpracę w grupie. Osoba posiadająca kwalifikację rynkową przeprowadza diagnozę grupy pod kątem występowania zachowań przemocowych (rozdzielenia poszczególnych rodzajów zachowań prześladowczych), ról poszczególnych uczniów w procesie prześladowania, dręczenia i wykluczania, norm grupy, kolektywnych działań wykluczających i stygmatyzujących danego ucznia, zachowań cyberprzemocowych. Wspiera poszczególnych uczniów oraz współpracuje z rodzicami uczniów i innymi specjalistami (nauczycielami, pedagogami, psychologami). W swojej pracy bierze pod uwagę potrzeby i dobro poszczególnych uczniów oraz całych oddziałów szkolnych.

Zestawy efektów uczenia się

1) Projektowanie i wdrażanie prewencyjnych programów wychowawczych

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Posługuje się wiedzą dotyczącą grupy rówieśniczej i jej dynamiki

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia rodzaje relacji interpersonalnych w oddziale szkolnym
- b. omawia zasady i etapy dynamiki grupy rówieśniczej
- c. omawia role, jakie mogą pełnić uczniowie w grupie rówieśniczej
- d. omawia podstawowe zasady wykorzystania dynamiki grupy rówieśniczej, wskazując potencjalne zyski i zagrożenia w pracy wychowawczej

2. Posługuje się wiedzą dotyczącą przemocy rówieśniczej

Kryteria weryfikacji:

- a. przedstawia typologię zachowań przemocowych, podając konkretne przykłady i wskazując na zakres ich występowania w poszczególnych grupach wiekowych
- b. wymienia przejawy przemocy rówieśniczej

- c. omawia aspekty kultury przemocowej w grupach rówieśniczych
- d. wskazuje na potencjalne zagrożenia związane z przemocą w Internecie, uwzględniając cyberprześladowanie
- e. podaje symptomy mogące wskazywać, że uczeń jest ofiarą przemocy w szkole i Internecie
- f. omawia konsekwencje występowania zachowań przemocowych dla uczniów i całego oddziału szkolnego
- g. omawia wspierającą rolę oddziału szkolnego oraz wychowawcy

3. Przygotowuje charakterystykę oddziału szkolnego

Kryteria weryfikacji:

- a. na podstawie obserwacji oddziału szkolnego, rozmów z uczniami i innymi nauczycielami oraz rozmów prowadzonych podczas zebrań z rodzicami opracowuje charakterystykę oddziału szkolnego (obejmującą informacje takie jak: czy oddział jest zgrany, czy występują grupy, czy grupy ze sobą współpracują)
- b. na podstawie obserwacji oddziału szkolnego, rozmów z uczniami i innymi nauczycielami oraz rozmów prowadzonych podczas zebrań z rodzicami opracowuje charakterystykę uczniów pod kątem interakcji wewnątrzgrupowych (struktury relacji interpersonalnych takich jak: lubienie, izolowanie)
- c. na podstawie zebranych informacji (charakterystyki oddziału szkolnego i poszczególnych uczniów) przygotowuje wytyczne do programu prewencyjnego

4. Przygotowuje program prewencyjny dla oddziału szkolnego

Kryteria weryfikacji:

- a. projektuje program prewencyjny uwzględniający: opis doboru działań do potrzeb i charakterystyki grupy, opis zestawu działań integrujących oddział szkolny (ułatwiających wzajemne poznanie; wzmacniających poczucie tożsamości klasowej, ustalających reguły zachowania w oddziale szkolnym i sposoby reagowania w sytuacjach trudnych), harmonogram planowanych działań, przewidywane efekty planowanych działań
- b. analizuje i omawia kolejność planowanych działań i ich przewidywany wpływ na relacje w oddziale szkolnym (pomiędzy uczniami oraz uczniami i wychowawcą)

5. Wdraża program prewencyjny dla oddziału szkolnego

Kryteria weryfikacji:

- a. wdraża zestawy zajęć i działań dla uczniów (w tym konspekty zajęć wychowawczych)
- b. omawia współpracę z innymi osobami zaangażowanymi w opracowanie programu prewencyjnego

6. Ewaluuje program prewencyjny dla oddziału szkolnego

Kryteria weryfikacji:

- a. przygotowuje raport z wdrożonego programu prewencyjnego z uwzględnieniem: opisu zrealizowanych działań, zakresu, w jakim zrealizowane zostały cele programu, opinii uczniów na temat podjętych działań, odroczonego efektów wdrożonego programu, własnych refleksji dotyczących mocnych i słabych stron podjętych działań
- b. prezentuje raport z wdrożonego programu prewencyjnego, uwzględniając osiągnięte efekty; najważniejsze trudności i plany dalszych działań z oddziałem szkolnym
- c. analizuje raport z wdrożonego programu prewencyjnego

2) Projektowanie i wdrażanie interwencji w przypadku występowania zachowań przemocowych w zależności od wyników diagnozy oddziału szkolnego

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Diagnozuje oddział szkolny pod kątem występowania zachowań przemocowych

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia zasady prowadzenia obserwacji w oddziale szkolnym
- b. wskazuje role uczniów w procesie prześladowania (na podstawie przykładowego opisu oddziału szkolnego), w tym prześladowców, asystentów, kibiców, biernych świadków, przyjaciół, wrogów, potencjalnych obrońców
- c. analizuje potencjalne powody incydentów prześladowczych, sytuacje wyzwalające i prowokujące te incydenty oraz zachowania poszczególnych uczniów
- d. wskazuje konsekwencje zachowań przemocowych dla dobrostanu oddziału szkolnego

2. Dobiera program interwencyjny do sytuacji zdiagnozowanej w oddziale szkolnym

Kryteria weryfikacji:

- a. proponuje rozwiązania w zakresie interwencji, uwzględniając zdiagnozowaną sytuację, i uzasadnia wybór przyjętych rozwiązań
- b. omawia modele, techniki i programy stosowane w Polsce i innych krajach z uwzględnieniem specyficznych warunków, w których mogą być zastosowane
- c. dobiera metody zapobiegania przemocy rówieśniczej do sytuacji zdiagnozowanej w oddziale szkolnym
- d. prezentuje zasady efektywnego wdrażania programu interwencyjnego, wskazując działania dla całego oddziału szkolnego oraz poszczególnych uczniów
- e. przedstawia oczekiwane efekty programu interwencyjnego
- f. omawia potencjalne trudności i zagrożenia podczas wdrażania programu interwencyjnego

3. Wdraża działania interwencyjne w oddziale szkolnym

Kryteria weryfikacji:

- a. opisuje działania interwencyjne w sytuacji zdiagnozowanej w oddziale szkolnym
- b. uzasadnia dobór metod i technik zastosowanych w działaniach interwencyjnych

c. omawia współpracę z innymi osobami zaangażowanymi w opracowanie programu prewencyjnego

4. Ewaluuje program interwencyjny dotyczący przemocy w oddziale szkolnym

Kryteria weryfikacji:

- a. przygotowuje raport z wdrożenia programu interwencyjnego z uwzględnieniem: opisu zrealizowanych działań, zakresu, w jakim zrealizowane zostały cele programu, opinii uczniów na temat podjętych działań, odroczonego efektów wdrożonego programu, własnych refleksji dotyczących mocnych i słabych stron podjętych działań
- b. prezentuje opracowany raport z wdrożonego programu interwencyjnego, uwzględniając osiągnięte efekty, najważniejsze trudności i plany dalszych działań z oddziałem szkolnym
- c. analizuje raport z wdrożenia programu interwencyjnego
- d. opracowuje wnioski do dalszej pracy z danym oddziałem szkolnym

Instytucje certyfikujące i podmioty powiązane z kwalifikacją

Instytucje certyfikujące (IC)

Instytucje
walidujące

1 Uniwersytet SWPS

Wnioskodawca:

Uniwersytet SWPS

Minister właściwy dla kwalifikacji:

Minister Edukacji

